

А. І. Тернова

кандидат філологічних наук
доцент кафедри журналістики
e-mail: alla.ternova2008@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7084-0553
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна, 69600

В. Д. Єфіменко

e-mail: yefimenkovaleria@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2629-3588
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна, 69600

СПІНДОКТОРІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Мета статті – охарактеризувати поняття «спіндокторінг» у сфері інформаційної комунікації; вивчити застосування цієї сучасної політичної технології як інструменту інтересів держави під час війни РФ проти України.

Методологія дослідження. У ході наукової розробки використано комплекс методів. Дослідження спіндокторінгу як сучасної політичної технології здійснено на основі аналізу та систематизації праць наукової спільноти. Зібраний фактаж шляхом моніторингу й контент-аналізу синтезовано, отримані дані систематизовані та інтерпретовані.

Результати. На основі вивчення наукових розробок учених актуалізовані підходи до сучасного розуміння категорії спіндокторінгу як політичної технології та виявлені сім її головних практик застосування. Зокрема, такі: затримання «поганої» інформації (оприлюднюється набагато пізніше за часом); неоднозначне інформування (коли на вкрай негативне за змістом повідомлення може накладатися таке саме з позитивним значенням); відвернення чи розсіювання уваги аудиторії; паралельне нарощування «вигідної» токсичності (коли негативні дії, вчинки тощо однієї сторони можуть бути виправдані у інформаційному полі світової громадської думки існуванням подібних); реінтерпретація власної негативної ситуації; вкраплення елементів природності у штучно створеній ситуації; ізоляція опонента.

Новизна. У статті на матеріалі офіційних сторінок у соціальних мережах охарактеризовано особливості використання спіндокторінгу. Здійснено аналіз і опис прикладів застосування цієї технології в інтересах держави під час війни Росії проти України.

Практичне значення. Результати наукових спостережень можуть бути використані в процесі дослідження технологій оцінювання та інтерпретації інформації в сучасному політичному та публічному просторі.

Ключові слова: спіндокторінг, пропаганда, політичні технології, менеджмент новин, цільова аудиторія, комунікаційна кампанія, інформаційні атаки, спіндокторінгове моделювання.

I. Вступ

Глобальна інтерпретація оприлюдненої інформації в сьогодинському медійному просторі є однією з найбільш актуальних проблем сучасної системи публічної комунікації. Наразі, як ніколи, варто акцентувати увагу на вмінні розрізняти та оцінювати подану інформацію на рівні параметрів «істина» – «брехня», а також на мистецтві виділяти в цих процесах спеціально створюваний «шум» інформаційних атак з використанням різних маніпулятивних технологій, таких як «спіндокторінг», «семантичне варіювання чи дифамація», «матричний підхід», «наратологія», «нейробіологія наративів», які спеціально створюються для програмування та форматування майбутніх сценаріїв розвитку певних подій з метою дезінформувати та дестабілізувати сформований порядок. Ілюстративним прикладом реалізації зазначених технологій, на думку Т. Березовця, можуть бути матеріали з аналізу різноманітних революцій та військових операцій: «революція троянд», «фіалкова» та «тюльпанова» революції, «арабська весна» та «український майдан» чи, навіть, військові операції із повалення обраних керівників Іраку («Буря в пустелі»), Лівії, Єгипту [2].

II. Постановка завдання та методи дослідження

Аналітичне дослідження функціонального механізму таких технологій – завдання надзвичайної важливості, вирішення якого має на меті навчити виробляти стійкість та певні дієві навички протидії таким технологіям з метою не піддаватися впливу маніпулятивного тяжіння сформованих інформаційних атак. Водночас, вирішення зазначеного завдання ускладнюється тим, що досить важко визначити саме базові понятійні категорії окресленої проблематики, зокрема таких термінів, як «інформаційна війна чи атака», «пропаганда», «спіндокторінг» тощо, котрі через

свою багатозначність тлумачення зумовлюють додаткові проблемні дефініції. Тому основне завдання нашої роботи полягає у виявленні витоків спіндокторінгових технологій, визначенні типових схем формування спіндокторінгового моделювання і на цій основі репрезентації важливості розуміння етапного розвитку інформаційної війни на матеріалі сьгоднішніх інформаційних атак росії у війні з Україною.

Дослідження спіндокторінгу як сучасної політичної технології здійснено на основі аналізу й систематизації праць наукової спільноти. Зібраний фактаж шляхом моніторингу та контент-аналізу синтезовано, отримані дані систематизовані та інтерпретовані.

III. Результати

У словнику політичних термінів поява слова «спіндоктор» датована 1984 р. І. Бінко стверджує, що саме в цей рік він був уперше вжитий у газеті «Нью-Йорк Таймс», і так «назвали фахівців із зв'язків із громадськістю високої кваліфікації, які пропонували журналістам використовувати готові інтерпретації для опису і оцінки телевізійних дебатів, що щойно завершилися, між кандидатами в президенти США Рональдом Рейганом і Уолтером Мондейлом» [3, с. 17]. У межах наукового дискурсу поняття «*spin-doctoring*» – явище порівняно нове, його точне визначення найчастіше викликає не лише труднощі, а й підміну понять, котрі, на перший погляд, є подібними. Водночас учений Л. Ендрювс зазначає, що насправді ще 1977 р. один американський письменник Сол Беллоу використав термін «*spin doctor*» в одній зі своїх лекцій, де обговорювалася роль зв'язків з громадськістю в допомозі політичним акторам представити себе [9]. А. Кожарінова зазначає, що спіндокторінг – це «технологія маніпуляцій громадською думкою з арсеналу чорного піару, що застосовує підтасовування відомостей, спотворення фактів, масові публікації в авторитетних виданнях завідомо неправдивого подання реальних подій» [7]. Водночас В. Бебік вважає цікавим фактом, що певні аспекти цієї понятійної позиції поділяє й Тодд Дефрен, усесвітньо визнаний інноватор ЗМІ та дослідник PR, котрий вважає, що більшість людей для опису чорної PR-діяльності використовують термін «*spin-doctoring*» у контексті його тяжіння до терміна «пропаганда» [1, с. 173]. Натомість Г. Титиш вважає, що «спін» – це «набір маніпулятивних технік, які використовують для здійснення контролю над формуванням і донесенням до аудиторії вербальної частини повідомлення, і які реалізуються через прямиий чи опосередкований вплив на ЗМІ» [8, с. 18]. Тим самим, вона акцентує на тому, що до невербальної частини повідомлення спін не має стосунку, цим займаються інші фахівці у сфері медіакомунікацій (іміджмейкери, консультантки, продюсери тощо). Професор С. Квіт розглядає поняття «спін» як «набір маніпулятивних технік, які використовують для здійснення контролю над формулюванням і донесенням до аудиторії вербальної частини повідомлення і які реалізуються через прямиий чи опосередкований вплив на медіа». Відповідно до цього він стверджує, що: «спін-доктором є, відповідно, консультант, в обов'язки якого входить контроль над створенням, поширенням і «правильним» сприйняттям аудиторією події або повідомлення його клієнта» [6, с. 123–214].

Деякі європейські дослідники визначають термін «*spin-doctor*» так: «хтось, переважно у сфері політики, хто намагається впливати на громадську думку, спотворюючи інформацію, яку публіка отримує через ЗМІ» [4, с. 139]. Водночас з такої позиції цей термін має низку негативних конотацій, таких як *маніпулятор*, *конспіратор*, *пропагандист* тощо. І. Бінко зазначає, що у Великій Британії термін «*spin-doctor*» набув більш широкого й позитивного змісту, включивши всі види політичних консультантів, PR-фахівців та співробітників виборчих штабів, головним завданням яких є менеджмент подій та управління потоком новин [3].

Основна відмінність спіндокторінгу від пропаганди, на нашу думку, полягає в тому, що, по-перше, пропаганда використовує у своєму арсеналі жорсткіші методи впливу на аудиторію. По-друге, спіндокторінг має місце лише тоді, коли суб'єкту необхідно захистити свою репутацію від можливого негативного впливу обставин, що склалися. Саме тоді події за допомогою спіндокторінгу інтерпретуються «найвиграшніше». Пропаганда має певні конкретні цілі щодо впливу на громадську думку (наприклад, перемога у президентських виборах). Вплив на громадськість відбувається постійно, послідовно. Відтак, спіндокторінг як технологія більше розрахована на курс загальної гласності, тобто відкритості та свободи інформації.

Попри це, ми маємо констатувати, що і пропаганда, і спіндокторінг активно використовуються в політичній сфері з позиції професійної маніпуляції експертів медіакомунікацій. Зокрема, О. Гуляєв виявив, що найвпливовіший у XXI ст. американський PR-фахівець Гарольд Берсон стверджував таке: «Спочатку люди казали нам: “Ось наше послання. Ідіть, доставте його”. Потім вони запитували: “Яким має бути наше послання?” Тепер же: “Що ми маємо робити?”» [5, с. 318]. У цьому суть роботи політичних консультантів, яка наразі трансформувалася в щось більше, ніж просто менеджмент політичних новин.

Однією з популярних форм політичного консалтингу (консультування, радництво), що тісно взаємопов'язаний зі спіндокторінгом, є політичний спічрайтинг, зміст якого полягає в підготовці та написанні текстів для усних виступів політика або державного службовця перед аудиторією. Тобто це свого роду консалтинг будь-якої особи з організації публічного виступу, метою якого є максимально «правильна» зацікавленість електорату політичного діяча. Сьогодні політичний спічрайтинг спирається як на традиції античної риторики, так і на сучасні методики. О. Гуляєв погоджується із Меріленд Перрі-Джиле Тревор (відомий американський фахівець з риторики),

що «добрий спічрайтер повинен бути начитаним, мати солідні знання у філософії, історії, літературі, економіці, психології та мистецтві, розуміти силу мови» [5, с. 551].

Вважаємо за необхідне згадати діяльність популярного британського політичного спічрайтера Д. Ханнан британських політиків М. Ховарда та У. Хейга, які набули всесвітньої популярності за виступ у Європарламенті з критикою на адресу Г. Брауна. В Австралії Д. Ватсон, будучи одночасно спічрайтером і радником прем'єр-міністра П. Кітінга, є популярним письменником. Відомим спічрайтером брежнєвської епохи у 1970–1982 рр. був О. Бовін – журналіст, публіцист, політолог і дипломат. Саме від цього прізвища виникло поняття «бовінізми» – популярні фрази політиків, які вигадували мовні вирази, на кшталт «економіка має бути економною».

Проте, з технічної позиції, більш багатограним сьогодні є саме спіндокторінг. Історія фіксує багато прикладів, коли яскраво прослідковується ця технологія з урахуванням її специфічних особливостей, кожен із яких потребує глибокого та докладного вивчення й аналізу.

За нашими спостереженнями, сучасний спіндокторінг під час війни росії проти України найчастіше використовує такі техніки, як:

- затримання «поганої» інформації, коли негативна інформація для населення затримується, це дозволяє не тільки підготувати громадську думку до її появи, а й у низці випадків уникнути її оприлюднення. Ось чому, власне, росія жорстко приховує та всіма засобами й методами затримує правду про втрати серед особового складу, техніки, оснащення в сьогоднішній війні на території України;

- неоднозначне інформування, коли на вкрай негативне за змістом повідомлення може накладатися таке ж із «найпозитивнішим» для певної аудиторії. Наприклад, скидаючи бомби на м. Маріуполь, президент путін та його прибічники одночасно вітають містян з перемогою «руського міра». Таким прийомом створюється складне становище для одержувача двох шарів інформації, оскільки йому треба прийняти однозначне рішення у неоднозначній, штучно і навмисно утвореній для аудиторії ситуації;

- відвернення чи розсіювання уваги аудиторії. Наприклад, вірусні захворювання поширюються безпосередньо у рф. Водночас їх спіндокторами з певною регулярністю оприлюднюються повідомлення, які не дають закріпитися цій інформації однозначно. Аудиторію «підживлюють» інформацією щодо виявлення в Україні біолабораторій, отримання документів про проведення небезпечних досліджень і експериментів, знищення центрів із розробки ядерної чи хімічної зброї, ймовірної співпраці у цих напрямках з американськими фахівцями (вченими, медиками тощо). Така неоднозначність породжує невпевненість споживача інформації у початковому її джерелі;

- паралельне нарощування «вигідної» токсичності, коли негативні дії, вчинки тощо однієї сторони можу бути виправданням у інформаційному полі світової громадської думки існуванням подібних чи з більшим негативом із іншого боку. Для цього рф постійно оприлюднює якісь псевдонаукові дані, збирає компромати (іноді, вкрай безглузді) проти різних країн, аби виправдати власний низький життєвий рівень окремих регіонів, пояснити невігластво до власної культурної спадщини, жорстокість соціального устрою, становище окремих груп населення тощо;

- реінтерпретація власної негативної ситуації. Наприклад, уже сьогодні ми можемо бачити, що після жорстоких злочинів, порушень усіх наявних правових конвенцій і правил ведення війни путін помітно уникає публічності, в інформаційному полі медійники використовували техніку chromakey для створення ефекту його присутності на публічних заходах. Близьке оточення президента рф поза кулуарами пояснює це тим, що існує певна загроза його життю та безпеці. Українці ж сподіваються, що путін тяжко хворий та перебування між іншими людьми шкодить його ослабленій імунній системі. Усе це є безглуздими аргументами, які спрямовані на порятунок обличчя президента рф у жорсткій та цинічній війні. Більше того, пафосний та гучний парад у рф на 9 травня цього року обмежився досить коротким виступом-привітанням президента, в якому він пояснює відсутність авіаційного маршу невідповідною погодою (при тому, що вся світова спільнота бачила належний стан погодних умов) та у привітанні пропагує «недопущення війни у світі»;

- вкраплення елементів природності у штучно створені ситуації. Наприклад, політичні спіндоктори президента рф сьогодні досить активно й свідомо породжують природні контексти збільшення дієвості своїх повідомлень, наприклад: «Володимир Путін за кермом своєї машини», «Володимир Путін серед військовослужбовців у формі» тощо. Як правило, у пам'яті залишаються саме ці «природні» сюжети. Тому, в першому випадку за джипом путіна, тягнулася звична низка чорних машин безпеки, що не лише залишилося за кадром, а й не запам'яталося електоратом;

- ізоляція опонента. Російські спіндоктори в потоці новин на телебаченні, радіо та в мережі Інтернет чітко відокремлюють окуповані території України від незалежної території нашої держави.

Отже, цілком очевидно, що сьогодні статус російського спіндоктора набагато нижчий, ніж статус американських чи британських (які є не лише відомими письменниками та журналістами, а й виступають у ролі політичних консультантів і мають вплив усередині країн). Політичні спіндоктори рф не відрізняються високим рівнем фаховості, віддаючи перевагу особистим фінансовим прибуткам, а не професіоналізму. Цілком очевидно, що вони не зацікавлені у створенні справжнього політичного «шедевра» чи просто «якісного» адекватного продукту, а є просто виконавцями «замовника промов». Вважаємо доцільним зауважити, що застосування цієї технології в інформаційному полі України потребує окремого детального дослідження. Водночас спіндокторінг у контексті українського механізму реалізації покликаний насамперед викривати неправдиві,

викривлені й замовчувані факти своїй аудиторії та світовій спільноті. На протидію російській «інтерпретації» різних ситуацій спіндокторінг пропонує готовий сценарій з роз'яснення подій і їх результатів, що сприяє українцям та представникам світової спільноти формувати свою думку щодо цього. Тому українським фахівцям важливо надавати аудиторії досить великий обсяг важливої, якісної та потрібної інформації. Наразі в інформаційному полі переважають заяви політиків, коментарі лідерів української громадської думки, частково інтерв'ю. Для іноземної аудиторії, яка звикла до високих стандартів ЗМІ, необхідно публікувати аналітичні матеріали, докладні розслідування, якісні новини, і вони матимуть попит, відповідно, і належну світову реакцію.

Важливим моментом є те, що трактування злочинів РФ в Україні для світової спільноти буває неоднозначним. Тому варто зважати на те, ким із медіаперсон і якими каналами комунікації ця інформація оприлюднюється. Наприклад, Лукашенко часто «інтерпретує» події простою мовою, що в медіа РФ називають «проявом емоційності», натомість заяви Пескова Білоруси вважають завуальованими і багатозначними. Що ж до іншомовної аудиторії, то інформація доноситься до них опосередковано: через ЗМІ з перекладом та коментуванням, і тут важливим є те, що чіткі й однозначні висловлювання перших осіб держав миттєво розповсюджуються каналами масової інформації і зрозумілі більшості аудиторії.

IV. Висновки

Сьогодні одним із кривавих та жорстоких проявів зовнішньої політики РФ є її військові дії, спрямовані на геноцид України. Росія, використовуючи мовні аспекти та загальний соціокультурний простір, може надто спрощувати роботу своїх політичних спіндокторів. До того ж, відчутним мінусом роботи з Україною є часткова внутрішня роз'єднаність аудиторії: окремі групи наших громадян мають полярні погляди на минуле та майбутнє своєї країни, на своє місце на політичній арені та на РФ як на свого сусіда. Уніфікувати ці групи не можуть навіть внутрішні еліти, тому РФ активно та цинічно «застосовує» засоби з метою повернути «прихильність» українців. Цілком очевидно, що російські спіндоктори використовують безліч технологій для контролю над потоком новин медіапростору, найчастіше це є затримка оприлюднення «поганої» інформації; неоднозначне інформування своєї аудиторії; відвернення чи розсіювання уваги аудиторії; паралельне нарощування «вигідної» токсичності; реінтерпретація власної негативної ситуації; вкраплення елементів природності у штучно створені ситуації; ізоляція опонента тощо. Це підтверджує жорсткий контроль ЗМІ, мімікрію політичної цензури, застосування віртуальної інформаційної реальності, відмінної від справжньої.

Список використаної літератури

1. Бебік В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік рілейшнз : монографія. Київ : МАУП, 2005. 440 с.
2. Березовець Т. Анексія: Острів Крим. Хроніки «гібридної війни». Київ : Брайт Стар Паблішінг, 2015. 392 с.
3. Бінько І. Інформаційний простір України: стан та тенденції розвитку. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. 2001. № 2. С. 15–18.
4. Горбань Ю. Інформаційна війна проти України та засоби її ведення. *Вісник НАДУ*. 2015. № 1. С. 136–141.
5. Гуляев О. Спін-операції як специфічна форма інформаційного впливу в сучасному політичному процесі. Київ : ВІР УАН, 2011. Вип. 44. С. 548–553.
6. Квіт С. Масові комунікації : підручник для студентів ВНЗ. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с.
7. Кожаринова А. Медиа-вирусы как носители идеологических кодов. URL: http://www.zpu-journal.ru/ezpu/2013/5/Kozharinova_Media-Viruses/ (дата обращения: 09.02.2022).
8. Титиш Г. Спін як метод маніпуляції ЗМК: український та американський досвід. Київ : Могилянська школа журналістики, 2006. 89 с.
9. Andrews L. Spin: from tactic to tabloid. *Journal of Public Affairs*. 2006. № 6 (1). P. 80.
10. Lillecker D. Spin/Spin-Doctor. DOI: <https://dx.doi.org/10.4135/9781446212943.n49>.
11. Richards P. How to Be a Spin Doctor. London : Biteback Publishing, 2016. 256 p.
12. Valentini C. Spin Doctoring. Denmark : Aarhus University, 2016. P. 5.

References

1. Bebiik, V. (2005). Informatsiino-komunikatsiinyi menedzhment u hlobalnomu suspilstvi: psykholohiia, tekhnolohii, tekhnika publik rileishnz [Information and communication management in global society: psychology, technology, technology of public relations]. Kyiv: MAUP [in Ukrainian].
2. Berezovets, T. (2015). Aneksiia: Ostriv Krym. Khroniky «hibrydnoi viiny» [Annexation: The island of Crimea. Chronicles of the «hybrid war»]. Kyiv: Brait Star Pablishinh [in Ukrainian].
3. Binko, I. (2001). Informatsiinyi prostir Ukrainy: stan ta tendentsii rozvytku. [Information space of Ukraine: state and trends]. *Visnyk Kyivskoho natsionalno-ho linhvistychnoho universytetu*, 2, 15–18 [in Ukrainian].
4. Gorban, Y. (2015). Informatsiina viina proty Ukrainy ta zasoby yii vedennia [Information war against Ukraine and means of its conduct]. *Visnyk NADU*, 1, 136–141 [in Ukrainian].
5. Gulyaev, O. (2011). Spin-operatsii yak spetsyfichna forma informatsiinoho vplyvu v suchasnomu politychnomu protsesiiu [Spin-operations as a specific form of information influence in the modern political procession]. Kyiv: VIR UAS [in Ukrainian].

6. Kvit, S. (2008). *Masovi komunikatsii: pidruchnyk dlia studentiv VNZ* [Mass communications: a textbook for university students]. Kyiv: Vydavnychi dim «Kyievo-Mohylianska akademiia» [in Ukrainian].
7. Kozharinova, A. *Media-virusy kak nositeli ideologicheskikh kodov* [Media viruses as carriers of ideological codes]. Retrieved from http://www.zpu-journal.ru/ezpu/2013/5/Kozharinova_Media-Viruses/ [in Ukrainian].
8. Titysh, G. (2006). *Spin yak metod manipuliatsii ZMK: ukraïnskyi ta amerykanskyi dosvid* [Spin as a method of manipulating ZMK: Ukrainian and American experience]. Kyiv: Mohylianska shkola zhurnalistyky [in Ukrainian].
9. Andrews, L. (2006). Spin: from tactic to tabloid. *Journal of Public Affairs* 6 (1), 80 [in English].
10. Lillecker, D. Spin/Spin-Doctor. DOI: <https://dx.doi.org/10.4135/9781446212943.n49> [in English].
11. Richards, P. (2016). *How to Be a Spin Doctor*. London: Biteback Publishing [in English].
12. Valentini, C. (2016). *Spin Doctoring*. Denmark: Aarhus University [in English].

Стаття надійшла до редакції 03.06.2022.

Received 03.06.2022.

Ternova A., Yefimenko V. Spindoctoring as a Tool of Modern Political Technology

The purpose of the article is to describe the concept of "spindoctoring" in the field of information communication; to study the application of this modern political technology as an instrument of state interests during the Russian war against Ukraine.

Research methodology. A set of methods has been used in the course of scientific development. The research of spindoctoring as a modern political technology has been carried out on the basis of analysis and systematization of the works of the scientific community. The collected facts have been synthesized by means of monitoring and content analysis; the obtained data have been systematized and interpreted.

Results. Based on the study of the scientific developments the approaches to the modern understanding of the category of spindoctoring as a relevant political technology have been updated and 7 of its main practices have been identified. They include: detention of «bad» information (is published much later in time); ambiguous information (when a message with a positive value may be superimposed on an extremely negative message); distracting attention or dissipation of focus of the audience; parallel increase of "beneficial" toxicity (when negative actions, deeds, etc. of one party can be an excuse in the information field of world public opinion for the existence of such); reinterpretation of one's own negative situation; interspersing of natural elements into artificially created situations; isolation of the opponent.

Novelty. The article describes the peculiarities of the use of spindoctoring on the material of the official social media pages. The analysis and description of the examples of application of this technology in the interests of the state during the war of Russia against Ukraine has been carried out of studying the technology of evaluation and interpretation of information in modern.

Practical significance. The results of the scientific observations can be used in the process political and public space.

Key words: spindoctoring, propaganda, political technologies, news management, target audience, communication campaign, information attacks, spindoctoring modeling.

Ternowa A., Jefimenko W. Spin doctoring jako narzędzie nowoczesnej technologii politycznej

Cel artykułu – scharakteryzować pojęcie „spin doctoring” w dziedzinie komunikacji informacyjnej; zbadać zastosowanie tej nowoczesnej technologii politycznej jako instrumentu interesów państwa podczas wojny Rosji z Ukrainą.

Metodologia badania. W trakcie opracowania naukowego wykorzystano zestaw metod. Badania spin doctoringu jako nowoczesnej technologii politycznej zostały przeprowadzone na podstawie analizy i systematyzacji prac wspólnoty naukowej. Zebrane fakty zsyntezowano za pomocą monitoringu i content-analizy, uzyskane dane usystematyzowano i zinterpretowano.

Wyniki. Na podstawie badań opracowań naukowych dokonanych przez naukowców zaktualizowano podejścia do nowoczesnego rozumienia kategorii spin doctoringu jako istotnej technologii politycznej i zidentyfikowano siedem jej głównych praktyk zastosowania. W szczególności: zatrzymanie „złych” informacji (opublikowanych znacznie później); informacje niejednoznaczne (gdy całkowicie semantycznie negatywna wiadomość może zostać nałożona na taką samą wiadomość lecz o pozytywnym znaczeniu); oddzielenie lub rozpraszenie uwagi publiczności; równoległy wzrost „korzystnej” toksyczności (gdy negatywne działania, zachowania jednej strony mogą służyć usprawiedliwieniem w polu informacyjnym światowej opinii publicznej dla ich istnienia); reinterpretacja własnej negatywnej sytuacji; inkluzja elementów naturalności w sztucznie utworzonej sytuacji; izolacja oponenta.

Nowość. W niniejszym artykule scharakteryzowano osobliwości wykorzystania spin doctoringu na podstawie oficjalnych stron sieci społecznościowych. Przeprowadzono analizę i opis przykładów zastosowania takiej technologii w interesie państwa podczas wojny Rosji w Ukrainie.

Znaczenie praktyczne. Wyniki obserwacji naukowych mogą być wykorzystane w procesie badania technologii oceny oraz interpretacji informacji w nowoczesnej politycznej i publicznej przestrzeni.

Słowa kluczowe: spin doctoring, propaganda, technologie polityczne, zarządzanie nowości, grupa docelowa, kampania komunikacyjna, ataki informacyjne, modelowanie typu spin doctoring.